

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS

KAUNO MEDICINOS UNIVERSITETAS

PATVIRTINTA
Kauno medicinos universiteto
Senato 2004 m. gruodžio 17 d.
Nutarimu Nr. 3-11

ATNAUJINTA
2013 m. gruodžio 20 d.

VAIKŲ DIETOLOGIJA

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO PROGRAMA

Dalyko programos koordinatorius:

Vaikų ligų klinika, prof. dr. Liutauras Labanauskas

padalinio pavadinimas, vadovo pareigos, pedagoginis vardas, mokslo laipsnis, vardas, pavardė

parašas

Padaliniai, dalyvaujantys dalyko programoje:

1. Vaikų ligų klinika, vadovas prof. dr. Rimantas Kėvalas

padalinio pavadinimas, vadovo pedagoginis vardas, mokslo laipsnis, vardas, pavardė

parašas

2. Gastroenterologijos klinika, vadovas prof. habil. dr. Limas Kupčinskas

padalinio pavadinimas, vadovo pedagoginis vardas, mokslo laipsnis, vardas, pavardė

parašas

Dalyko programos duomenys

Mokslų sritis	Biomedicinos mokslai
Mokslo kryptis, šaka (kodas)	Medicina – 06B
Dalyko pavadinimas	Vaikų dietologija
Programos apimtis	160 val. (6 ECTS)
Paskaitos	60 val.
Seminarai	20 val.
Savarankiškas darbas	80 val.

Dalyko programos rengimo grupė

Eil. Nr.	Pedagoginis vardas, vardas, pavardė	Pareigos	Telefonas (darbo)	Elektroninio pašto adresas
1	Prof. Liutauras Labanauskas	Klinikos profesorius	326890	vaiku.ligu.klinika@kaunoklinikos.lt
2	Prof. Limas Kupčinskas	Klinikos vadovas	326898	likup@kmu.lt

Dalyko programos aprašas:

- Dalyko programos poreikis. Ši programa reikalinga medicinos krypties Vaikų ligų klinikos doktorantams, sprendžiant uždavinius susijusius su vaikų mityba. Doktorantai turi žinoti teorinius mitybos, virškinimo fiziologijos ir patologijos pagrindus, įsisavinti mitybos sutrikimus ir dietinio gydymo principus įvairių patologinių būsenų atvejais, išmolti įvertinti ligonio mitybos būklę, paskirti individualų dietinį gydymą, mokėti paskaičiuoti įvairaus amžiaus vaikų pagrindinių maisto medžiagų ir energijos poreikius, išmolti skirti enterinį ir parenterinį maitinimą.
- Dalyko programos tikslai. Pagilinti ir išmokyti taikyti praktikoje vaikų dietologijos pagrindų žinias medicinos krypties doktorantams.
- Dalyko programos sandara, turinys ir studijų metodai. Paskaitos sudaro – 60 val., seminarai – 20 val., savarankiškas darbas – 80 val.
- Dėstytojai. Dėstytojų – mokslininkų sąrašas pateiktas priede Nr. 2.
- Metodinis dalyko programos aprūpinimas. Literatūros sąrašas priede Nr. 1.
- Įvertinimas: Suminis balas - 100% balo sudaro: 40% auditorinio darbo + 30% savarankiško darbo + 30% baigiamojo teorinio ir praktinio patikrinimo.

TEORINĖ DALIS

Eil. Nr.	Paskaitos pavadinimas	Trukmė	Dėstytojas
1.	Pagrindinės maistinės medžiagos: baltymai, riebalai, angliavandeniai, jų reikšmė vaiko organizmui. Maistinės skaidulos: reikšmė vaiko organizmui, jų normos vaikų amžiuje. Pagrindinių maistinių medžiagų ir maistinių skaidulų šaltiniai.	4 val.	Prof. L. Labanauskas
2.	Mineralinės medžiagos: jų klasifikacija, reikšmė bei normos įvairaus amžiaus vaikų organizmui. Atskirų mineralinių medžiagų šaltiniai.	2 val.	Prof. L. Labanauskas
3.	Vitaminai: jų klasifikacija, reikšmė bei normos įvairaus amžiaus vaikų organizmui. Atskirų vitaminų šaltiniai.	2 val.	Prof. L. Labanauskas
4.	Vaikų virškinimo fiziologijos ypatumai	2 val.	Prof. L. Labanauskas
5.	Neišnešiotų ir išnešiotų naujagimių maitinimas. Motinos pieno privalumai prieš adaptuotus mišinius. Sveikų ir sergančių naujagimių pagrindinių maistinių medžiagų ir energijos paros poreikiai.	4 val.	Lekt. R.Rokaitė
6.	Kūdikų maitinimas: papildomo maitinimo įvedimo terminai. Adaptuotų mišinių grupės bei jų skirtumai, skyrimo indikacijos.	4 val.	Lekt. R.Rokaitė
7.	Ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikų mitybos ypatumai	3 val.	Lekt. R.Rokaitė
8.	Dietinis cistine fibroze sergančių vaikų gydymas	3 val.	Lekt. R.Rokaitė
9.	Alergija maistui vaikų amžiuje: priežastys, diagnostika. Alergija karvės pienui. Alergiškų vaikų mitybos ypatumai.	4 val.	Lekt. R.Rokaitė
10.	Nepakankamas svorio augimas: priežastys, diferencinė diagnostika, mitybos ypatumai.	4 val.	Lekt. R.Rokaitė
11.	Laktazės nepakankamumas, gliuteninė enteropatija: etiologija, patogenezė, diagnostika bei gydymo ypatumai vaikų amžiuje.	4 val.	Doc. R. Kučinskienė
12.	Ūmiomis ir lėtinėmis skrandžio, kepenų, kasos, tulžies pūslės ligomis, sergančių vaikų dietinis gydymas. Dietoterapija, esant kepenų funkcijos nepakankamumui.	4 val.	Prof. L. Labanauskas
13.	Viduriavimas ir vidurių užkietėjimas: etiologija, diferencinė diagnostika ir dietinis gydymas įvairiame vaikų amžiuje.	4 val.	Doc. R. Kučinskienė
14.	Geležies deficitinė anemija: etiologija,	4 val.	Prof. L. Labanauskas

	patogenezė bei dietoterapija įvairiame vaikų amžiuje		
15.	Inkstų ligomis (pielonefritu, glomerulonefritu, nefroziniu sindromu), sergančių vaikų maitinimas. Dietoterapija, taikant vaikams hemodializes bei peritonines dializes.	4 val.	Lekt. R.Rokaitė
16.	Enterinis ir parenterinis maitinimas. Enterinio maitinimo būdai. Pagrindinių maisto medžiagų, vandens, elektrolitų bei energetinių poreikių patenkinimas. Šiuolaikinių enterinei ir parenterinei mitybai skirtų tirpalų palyginamoji charakteristika, jų individualus parinkimas.	4 val.	Lekt. R.Rokaitė
17.	Maisto papildų skyrimo indikacijos vaikų amžiuje. Funkcinis maistas.	4 val.	Prof. L. Kupčinskas
	Viso:	60 val.	

TEORINĖ-PRAKTINĖ DALIS

Eil. Nr.	Seminaro temos pavadinimas	Trukmė	Dėstytojas
1.	Paros energijos poreikio ir pagrindinių maistinių medžiagų individualus paskaičiavimas naujagimiams ir kūdikiams	3 val.	Lekt. R.Rokaitė
2.	Paros energijos poreikio ir pagrindinių maistinių medžiagų individualus paskaičiavimas ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikams.	3 val.	Lekt. R.Rokaitė
3.	Individualaus paros ir savaitinio valgiaraščio sudarymas įvairaus amžiaus sveikiems vaikams.	5 val.	Lekt. R.Rokaitė
4.	Individualaus paros ir savaitinio valgiaraščio sudarymas įvairaus amžiaus sergantiems vaikams.	5 val.	Lekt. R.Rokaitė
5.	Individualus enterinio ir parenterio maitinimo paskaičiavimas	4 val.	Lekt. R.Rokaitė
	Viso:	20 val.	

SAVARANKIŠKAS DARBAS

Paruošti 2 pranešimus Vaikų klinikos darbuotojų kvalifikacijos kėlimo užsiėmimuose.

Priedas Nr. 1

Rekomenduojama literatūra

Eil. Nr.	Leidinio pavadinimas	Leidinio autorius	Leidimo metai ir leidykla
1.	Mitybos medicinos vadovas. Pirmoji knyga I dalis	Lietuvos dietologų draugija	1999 m., A.Remeikio leidykla
2.	Dietinio gydymo vadovas. Antroji knyga II dalis	Lietuvos dietologų draugija	2000 m., A.Remeikio leidykla

3.	Dietinio gydymo vadovas. Antroji knyga III dalis	Lietuvos dietologų draugija	2001 m., A.Remeikio leidykla
4.	Vaikų dietologija	L.Labanauskas, R.Rokaitė ir kt.	2009 m., UAB "Virginijos dizaino studija", Vilnius.
5.	Vaikų ligos. 1, 2 tomas	Raugalė A.	2003m., Vilnius, "Gamta"
6.	Food, nutrition and diet therapy	L.Kathleen Mahan, S. Escott-Stump	2008 m., USA
7.	Dėl rekomenduojamų paros maistinių medžiagų ir energijos normų tvirtinimo	LR SAM įsakymas	1999.11.25 Nr.510 (Žin., 1999, Nr.102-2936), Vilnius
8.	Maisto medžiagos, virškinimas ir rezorbcija	Praškevičius A., Stasiūnienė N.	2000m., KMU leidykla
9.	Dietetikos praktika	L.Petkevičienė	2008 m. "Homo liber", Vilnius
10.	Sveiko vaiko maitinimas. Mokomoji knyga	L.Labanauskas, R.Rokaitė, R. Kučinskienė	2008 m., KMU leidykla
11.	Pediatric nutrition in practice	B. Koletzko	2008 m., Switzerland
12.	Pediatric gastroenterology, hepatology and nutrition	M.Beattie, A.Dhawan, J.W.L. Puntis	2009 m., Oxford university press
13.	Vaikų gastroenterologija	Warren P. Bishop	2012 m., Vaistų žinios
14.	Pediatric gastrointestinal disease	Walker W.A., Durie P.R. et al.	2000 m., Ontatio

Priedas Nr.2

Numatomų dėstytojų sąrašas:

1. Dalyko programoje dėstysiantys profesorai arba vyriausieji mokslo darbuotojai: prof. hab.dr. L.Kupčinskas, prof. med.dr. L.Labanauskas.
2. Dalyko programoje dėstysiantys docentai: doc. med.dr. R.Kučinskienė.
3. Kiti dalyko programos dėstytojai: lekt. med.dr. R.Rokaitė.